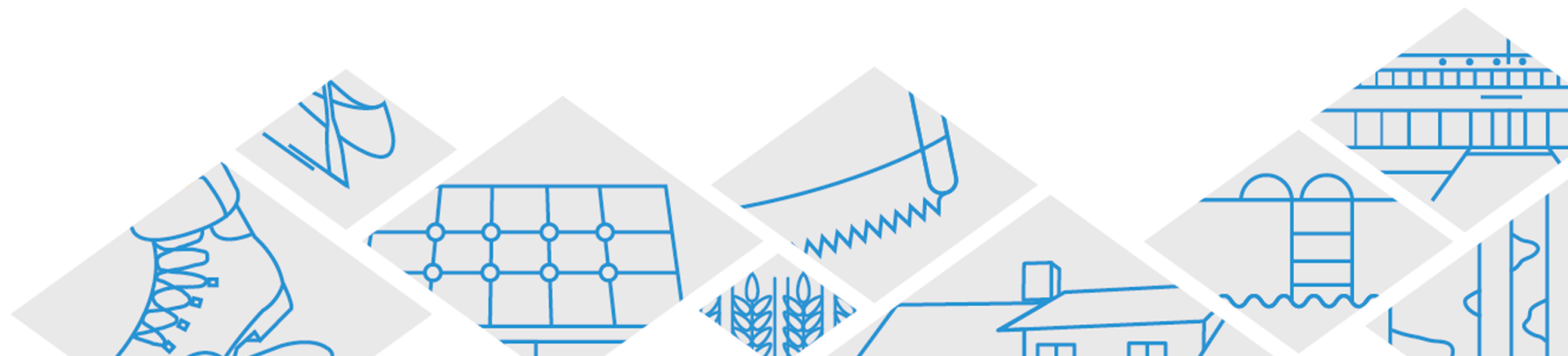

TJENESTETILBUDET TIL HJEMMEBOENDE PERSONER MED DEMENS OG DERES PÅRØRENDE

Virksomhetsleder aktivitetstilbud Kristin Kollerud Bjerke
Kommunalsjef helse og livsmestring Kjersti Vevstad

**Aurskog-Høland
kommune**

Bakgrunn

- Romerike revisjon IKS har på oppdrag fra kontrollutvalget i Aurskog-Høland kommune gjennomført en undersøkelse høsten 2020 med tjenestetilbudet til hjemmeboende personer med demenssykdommer og deres pårørende.
- Formålet med undersøkelsen har vært å vurdere i hvilken grad kommunen følger opp krav til opplæring av ansatte, tilrettelegger for at personer med demens kan bo lengst mulig i eget hjem, samt om tjenestetilbudet er tilpasset den enkeltes behov.
- Rapport forelå i februar 2021.

Litt om oss

Sektor Helse og livsmestring

Resultatmål

Muligheter, miljø og mangfold

Skape en moderne, framtidsrettet og attraktiv kommune
Ta vare på natur- og kulturarv
Sikre innbyggerne et likeverdig og godt offentlig tjenestetilbud av høy kvalitet

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET	4 GOD UTDANNING	11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN	13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE
Leve selvstendig og godt hele livet	Tidlig forebygging av utenforskap	Levende og vitale tettsteder med et mangfoldig næringsliv	Grønt først	Et begeistret fellesskap
Samhandler slik at alle voksne kan leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet	Gir mennesker muligheter til å komme i ordinært arbeid og primært være arbeidstaker livet ut, ved aktiv deltakelse og proaktivt samarbeid	Sikrer ressurser til et mangfoldig arbeids- og næringsliv som legger grunnlag for et bærekraftig lokalsamfunn der folk bor og arbeider	Etterlever nullutslippsstrategien og er pådriver for miljøvennlige tjenester og bygninger	Utløser ressursene hos brukere, pårørende, i frivilligheten og næringsliv, slik at brukerne sikres muligheten for et fullverdig og godt liv

Verdier:
Åpenhet, tillit og samhandling

SEKTOR HELSE OG LIVSMESTRING

**Kommunalsjef
Helse og livsmestring**

Kjersti Vevstad

Fagstab

- Tildelingskontor
Eva Moltmann
- Kommuneoverlege
Margrethe Ødegaard
- Smittevernoverlege
Lasse Christensen
- Fagrådgivere
- Kreftkoordinator
- Klinisk ernæringsfysiolog

**Enhetsleder
livsmestring**

Roger Evjen

Arbeid og velferd (NAV)
Mestring
Psykisk helse og avhengighet
Voksenopplæring og integrering (VOI)

Helsehuset
Friskliv
Kommunepsykolog

**Enhetsleder
Tjenester til hjemmeboende**

Thore Ottershagen

Hjemmetjenester og
omsorgsboliger

Korttidsavdelingene

Kommunale medisinske
tjenester (legevakt)

Dagsentre for eldre og for
demens

TISK og vaksinesenter

**Enhetsleder
Sykehjemstjenester**

Linda Jørgensen

Sykehjem på;

- Aurskog
- Hemnes
- Bjørkelangen

Sentralkjøkken og vaskeri

**Enhetsleder
Tjenester ved nedsatt
funksjonsevne**

Monica Wiig Kolstad

Bo-tjenester

- Poppelveien
- Myrvang
- Klokkerudveien

Ambulerende team
Dagaktiviteter og avlastning
Støttekontakt og
fritidsaktiviteter samt BPA

TJENESTER TIL HJEMMEBOENDE

**Enhetsleder tjenester til
hjemmeboende**

Thore Ottershagen

- Hjemmetjenester og omsorgsboliger
- Korttidsavdelingene
- Kommunale medisinske tjenester (legevakt)
- Aktivitetssentre for eldre og for demens
- Tisk og Vaksinesenter

**Virksomhetsleder
Aktivitetstilbud**

Kristin Kollerud Bjerke

Aktivitetstilbud

**Virksomhetsleder
hjemmetjenesten**

Ann-Kristin Ruud

Hernes hjemmetjenester

**Virksomhetsleder –
korttidsavdeling**

Christina Asmyhr

Avdeling 2, Bjørkelangen sykehjem

**Virksomhetsleder
hjemmetjenesten**

Elisabeth Fagersand

Bjørkelangen hjemmetjenester

**Virksomhetsleder
hjemmetjenesten**

Kakki Balterud -Antonsen

Aurskog hjemmetjenester

**Virksomhetsleder
hjemmetjenester**

Marit Ringsbu

Rømskog hjemmetjenester

**Virksomhetsleder
TISK og vaksinesenter**

Anita Ekeheien

**Virksomhetsleder
KMT**

Kristin Halvorsen

Dreiningprosjektet «Leve selvstendig og godt hele livet»

- Strategisk utviklingsprosjekt med politisk forankring i årene 2020-24
- Formålet er å svare på Leve hele livet-reformen, dreie tjenester fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, utvikle tjenester og tiltak på de nederste trinnene i mestringstrappa samt imøtekomme eldrebølgen og at betydelig flere innbyggere får demenssykdommer.
- Vi kan sammenfatte arbeidet slik: Innbyggeren og brukeren i sentrum for personsentrert omsorg. Vi spør “Hva er viktig for deg?” i et kommune 3.0-perspektiv der mestring og selvhjulpenhet er i fokus
- Vi har meget god måloppnåelse på områder som ernæring og hverdagsrehabilitering og jobber nå mye med digitalisering, trygghetsteknologi og velferdsteknologi.
- Har gjennomført oppgaveutvalg «Gode liv i egne hjem» der aldersvennlig samfunn er drøftet og konkretisert i 34 tiltak som nå skal iverksettes.

Våre roller i undersøkelsen

- Kjersti:

- Ble informert om undersøkelsen våren 2020 og gjennomførte oppstartsmøte for undersøkelsen i uke 35 i 2020.
- Mottok utkast til rapport for uttalelse og deretter endelig rapport i februar 2021.
- Ansatte ny enhetsleder for tjenester til hjemmeboende, Thore Ottershagen, og han tiltrådte i februar 2021.

- Kristin:

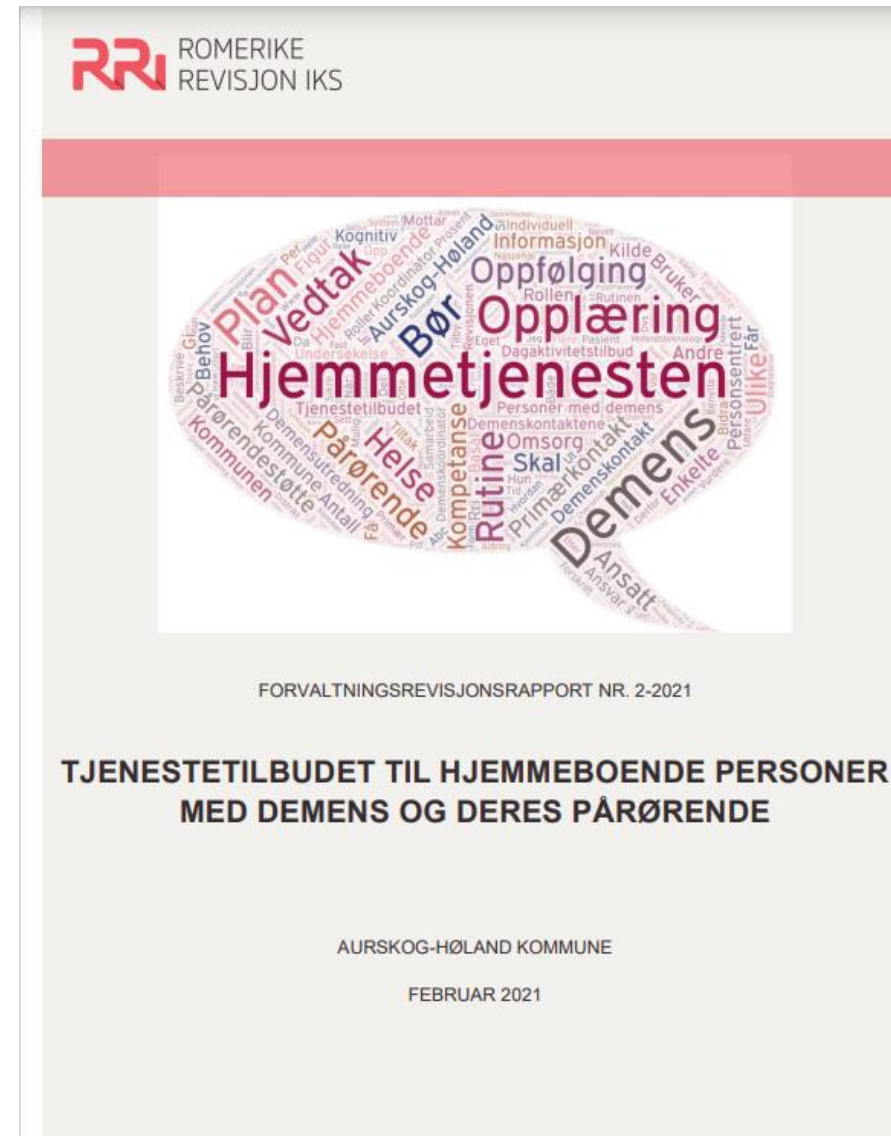
- Ble ansatt høsten 2021 som virksomhetsleder for aktivitetstilbud, og tiltrådte i desember 2021.
- Er leder for flere ansatte, deriblant ny demenskoordinator som ansettes i disse dager da tidligere demenskoordinator har gått over i en annen stilling i kommunen.

Rapportens hovedfunn

Hovedfunn

1. Det stilles spørsmål ved om kommunen i tilstrekkelig grad dokumenterer omfanget av tjenester som ytes til personer med demens og deres pårørende.
2. Kommunen fatter ikke vedtak om opplæring/veiledning som gis til pårørende til person med demens.
3. Svært få pårørende til personer med demens mottar omsorgsstønnad.
4. Det er i for liten grad lagt til rette for at rollen som demenskontakt kan fungere etter intensjonen.
5. En tredjedel av ansatte i hjemmetjenesten opplever opplæringen innen demens som utilstrekkelig.

Kommunestyrevedtak 10.5.21

Vedtak

1. Kommunestyret viser til forvaltningsrevisjonsrapporten Tjenestetilbudet til hjemmeboende personer med demens, og ber kommunedirektør iverksette følgende anbefalinger:
 - a. sørge for at det fattes vedtak ved tildeling av pårørendestøtte i form av opplæring/veiledning.
 - b. sørge for at arbeidet med en egen funksjonsbeskrivelse for demenskontakter sluttføres.
 - c. sørge for at alle ansatte får nødvendig innføring i sentrale rutiner og kommunale tiltak rettet mot personer med demens og deres pårørende.
 - d. sørge for at personer med demens og deres pårørende får tilstrekkelig informasjon om retten til å søke på relevante tjenester.
 - e. sørge for at «personsentrert omsorg» i større grad implementeres som en tilnærming i hjemmetjenesten.

2. Kommunestyret ber kommunedirektør gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om oppfølging av revisjonens anbefalinger innen 6 måneder.

Lukking av avvik

A. Sørge for at det fattes vedtak ved tildeling av pårørendestøtte i form av opplæring/veiledning

Det er utarbeidet en tjenestebeskrivelse for pårørendestøtte

- Tjenesten skal bidra til at pårørende, med særlig tyngende omsorgsarbeid, skal få nødvendig opplæring og veiledning, slik at pårørende mestrer og ønsker å stå i omsorgsarbeidet over tid.
- Innhold i tjenesten: Gjennom møte og direkte samhandling i hjemmet gis det individuelt veiledning og opplæring. For eksempel eksempel: Dagsplanveiledning, avtalestyring (legging, måltider, andre dagliglivets gjøremål), motivasjonssystemer og veiledning for hjelp til 'å stå i situasjonen'
- Hvem kan få tjenesten? Pårørende til personer med funksjonsnedsettelse og/eller kronisk sykdom som har et særlig tyngende omsorgsarbeid og bor sammen med den som har hjelpebehovet.

A. Sørge for at det fattes vedtak ved tildeling av pårørendestøtte i form av opplæring/veiledning forts.

- Tildelingskontoret fatter vedtak om pårørendestøtte ihht den nye tjenestebeskrivelsen
- Vedtaket iverksettes av demenskontakter når brukere har tjenester fra hjemmetjenesten fra før
- Vedtaket iverksettes av demenskoordinator hvis det er nye brukere
- Administrasjonen fremmet forslag i budsjettet for 2022 om en nyopprettet stilling som pårørendeveileder, men den ble ikke iverksatt av politikken (i denne omgang).

B. Sørge for at arbeidet med funksjonsbeskrivelser for demenskontakter sluttføres

- Demenskontakt er en funksjon som 1-3 ansatte i hvert av de fire hjemmetjenestedistriktene har. Det er ønskelig at disse ansatte har etter- og videreutdanning innen demenssykdommer og demensomsorg
 - Ny rutine sikrer at demenskontakter har (eller får) videreutdanning
- Demenskontaktene ledes av virksomhetslederne, men demenskoordinator har ansvar for nettverket av demenskontaktene (på tvers av virksomheter og distrikter)
 - Demenskontakt er kontaktperson for personer med demenssykdommer som mottar hjemmesykepleie og deres pårørende
- Både funksjonsbeskrivelsen som demenskontakt og rutinen ferdigstilles når ny demenskoordinator er på plass
 - Sikre at rutinen speiler ønsket praksis

C. Sørge for at alle ansatte får nødvendig innføring i sentrale rutiner og kommunale tiltak rettet mot personer med demenssykdommer og deres pårørende

- I 2020 utarbeidet sektoren 40 tjenestebeskrivelser av helse- og omsorgstjenestene. Disse ble utarbeidet i samarbeid med tjenestene.
- Høsten 2021 sørget vi for at kompetansen til alle ansatte i sektor helse og livsmestring ble kartlagt. Kartleggingen viser at det er behov for mer grunnleggende kompetanse om demenssykdommer, kognitiv svikt og demensomsorg blant alle ansatte i enhet tjenester til hjemmeboende
 - Våren 2022 utarbeides opplæringsplan for både etter- og videreutdanning om demenssykdommer og demensomsorg, inkl TID-modellen
- Egen rutine som beskriver opplæring
 - Ansvar for at ansatte har gjennomført opplæring ligger hos virksomhetsledere
 - Ansvar for tilgang på opplæring ligger hos demenskoordinator

D. Sørge for at personer med demenssykdommer og deres pårørende får tilstrekkelig informasjon om retten til å søke på relevante tjenester

- Informasjonen på kommunens hjemmeside ligger godt gjemt og må oppdateres.
- I 2020 utarbeidet sektor helse og livsmestring tjenestebeskrivelser for sine 40 tjenester innen helse og omsorg. Tjenestebeskrivelsene kan med enkle pedagogiske grep omskrives og publiseres slik at de er bruker- og pårørendevennlige.
- Utvikling av mestringstrappa som beskriver tjenestene er gjort

Mestringstrappa

Hverdagsmestring! Så lenge jeg kan bo hjemme, så bor jeg hjemme!

Jeg klarer meg ganske godt selv!

Tilpasninger i hjemmet
Velferdsteknologi
Turgrupper
Seniorsenter
Lag og foreninger
Seniornett
Følgetjeneste
Pensjonistforeninger
Frivillighetsentralen
Handlehjelp

Jeg klarer meg selv med litt hjelp!

Tilpasninger i hjemmet
Velferdsteknologi
Hjelpemidler
Parkeringsstillatelse
Hverdagsrehabilitering
Pårørendeskole demens
Matombringing
Fallforebyggende-gruppe
Ergoterapi
Fysioterapi
Kreftkoordinator
Demenskoordinator
Seniortrening
Korttidsutlån
hjelpemidler
FYSAK
Inn på tunet
Treningscenterne
Pårørende veiledning

Jeg klarer meg delvis med noe hjelp i eget hjem!

Tilpasninger i hjemmet
Velferdsteknologi
Trygghetsalarm
GPS
Bekey- elektronisk dørlås
Dørvarslere
RoomMate, digitalt tilsyn
Pårørende veiledning

Jeg klarer fortsatt en del selv, men har behov for mer hjelp i perioder!

Tilpasninger i hjemmet
Velferdsteknologi
Aktivitetssenter
Rehabilitering i hjemmet
Hjemmetjeneste
Praktisk bistand
Omsorgsboliger
KAD- kommunalt akutt døgnoophold
Bpa
Korttidsopphold
Avlastningsopphold
Rullerende opphold

Jeg ønsker å klare meg selv, men trenger hjelp det meste av tiden!

Omsorgsbolig med heldøgnsomsorg
Rehabilitering
Sykehjem
Skjermet avdeling (demente)

E. Sørge for at «personsentrert omsorg» i større grad implementeres som en tilnærming i hjemmetjenesten

- Ansatte får opplæring i TID-modellen
 - TID er et manualbasert verktøy som personalet, vanligvis i samarbeid med lege eller psykolog, anvender for å utrede, tolke og sette inn tiltak ved atferdsmessige og psykologiske symptomer ved demens og andre psykiske tilstander. Disse symptomene kalles ofte også nevropsykiatriske symptomer eller utfordrende atferd. Modellen integrerer miljøterapeutiske og medikamentelle tiltak i en helhetlig tilnærming. TID bygger på prinsipper fra kognitiv atferdsterapi og personsentrert omsorg.
 - Animasjonsfilm: <https://youtu.be/CxsPYjLU4VE>
- Forsøk med demensteam i ett av de fire distriktene i 2022

Annet

- Det er i kjølvannet av undersøkelsen, innarbeidet nye rutiner for informasjon om omsorgsstønad. Stønadssatsen er også høynet (politisk vedtak).
- Samarbeidet med fastlegene styrkes nå.
- Brukerundersøkelser gjennomføres våren 2022.

Takk for oppmerksomheten!

